

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXVII. — Izdan in razposlan dne 22. junija 1880.

71.

Ukaz finančnega ministerstva od 7. junija 1880,

o zvonilni priredbi Dolainskega spirito-merskega aparata.

Za spirito-merski aparat Dolainskega, pripuščen v žganjarnicah pri plačevanju davka po pridelku (Drž. zak. od l. 1878, št. 107) spoznalo se je za primerno tako zvonilo, kakoršno kaže naslednji opis in zrisek.

Vsak spirito-merski aparat Dolainskega, ki se ima po tistem dnevi, ko se pričujoči ukaz razglasi, potrditi za prigled pri davku od žganja, mora biti opravljen s to novo priredbo, ki stopi na mesto óne, kakoršna je v 4. odstavku oddelka 4 v opisu omenjenega aparata naznanjena.

Pražák s. r.

Opis popravljenega zvonila pri spirito-merskem aparatu Dolainskega.

Na enem konci gugalice pritrjen je potezni drog α (gl. priviti zrisek), kateri po predevi voda zobni drog β gori in doli premikuje.

Ta zobni drog vrti in stika malo zobato kolo.

Zavirno kolo γ ; vrteče se to kolo kreta sidro in na sidru pritrjen betec δ , da se sem ter tja gugalje.

Ta malo prostora zalegajoči mehanizem pritrjen je nad gugalico na prednji notranji steni omare, ter je ovarovan še s plehovo zaklopnico R , roč betca δ ide v ozek razporec skozi omarno steno ter udari betec, kolikorokrat se zavirno kolo γ naprej pomakne, po večkrat na zvonec O , nameščen na steni omare od zunaj; ozki razporec je zunaj po zvonci malo ne popolnoma zakrit, a znotraj z zaklopnico R .

Kadar predalček I gugalice *F* nizdolu gre, premakne se zobni drog γ navzgor, zavirno kolo so zasuče in betec udari na zvonec *O*. A kadar predalček II nizdolu gre, potegne se zobni drog nizdolu in zavirno kolo γ ustavljeno s posebno zaviro, ostane v neizpremenjeni legi, zvonec torej pozvoni samo tedaj, kadar se predalec I v niz spustí, a takrat pozvoni po večkrat zaporedoma.

72.

Razglas finančnega ministerstva od 16. junija 1880,

da je kralj. ogerska mala colnija I. razreda v Kubinu izpremenjena v malo colnijo II. razreda, in kake oblasti ima.

Po priobčilu kralj. ogerskega finančnega ministerstva izpremenila se je Kubinska mala colnija I. razreda v malo colnijo II. razreda, a pustila jej se je oblast ocarinjevanja (zacolovanja) klavne in vprežne živine v neomenjeni množini, in pa oblast, na izvozu odpravljati domačo kuhinjsko sol, katera se po znižani ceni na Srbsko izvaža.

Nasproti je prestala posebna imenovani colniji dana oblast, na izvozu odpravljati žganje, katero se s pravico davkovnega povračila izvaža, in pa prevozno blago.

Pražák s. r.

73.

Ukaz pravosodnega ministerstva od 16. junija 1880,

da se občini Janoviška in Vrobloviška odkazujeta pod okoliš Tarnovskega mestno-delegovanega okrajnega sodišča v Galiciji.

Na temelji postav od 11. junija 1868 (Drž. zak. št. 59) in 26. aprila 1873 (Drž. zak. št. 62) odločujeta se občini Vroblovice in Janovice z Gerovo in Podbrezjem iz okoliša Vojniškega okrajnega in Krakovskega deželnega sodišča ter odkazujeta v okoliš Tarnovskega mestno-delegovanega okrajnega, odnosno okrožnega sodišča.

Ta ukaz pride v moč 1. dne septembra 1880.

Stremayr s. r.

74.

Postava od 18. junija 1880,

zarad delovite premembe določil o davku od repnega cukra.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

§. 1.

Počenši od 1. avgusta 1880 poviša se porabnina od pridelovanja repnega cukra za 1 metersk cent sveže (frišne) repe na 80 krajcarjev in za 1 metersk cent posušene repe na 4 goldinarje.

§. 2.

Od 1. oktobra 1880 počenši bode se povračilo carine in potrošnine pri izvozu repnega in kolonialnega cukra odmerjalo:

- a) za 1 metersk cent cukra pod 92 do najmanj 88 odstotkov polarizacije z 8 gld. 40 kr.;
- b) 1 metersk cent cukra pod $99 \frac{5}{10}$ do najmanj 92 odstotkov polarizacije z 9 gld. 40 kr.;
- c) za 1 metersk cent cukra od najmanj $99 \frac{5}{10}$ odstotkov polarizacije z 11 gld. 55 kr.

§. 3.

Čisti donos, ki se ima po porabini od cukrarstva in po vvoznini od sirovega in prečiščenega cukra v avstro-ogerski carinski okoliji in deželah v to okolijo privzetih doseči, postavlja se za delno dobo 1880/81 na 10,000.000 gld.

Za vsako naslednjih delnih dob je po 400.000 gld. več dosežati.

Kadar se po tem takem doseže 12,000.000 gld. čistega donosa, naj se po zakonodavstvu na dalje ukrene.

§. 4.

Pri difuzijnih posodah zvezanih v tako imenovane baterije naj v merilo dnevne storitvene zmožnosti služi:

1. Množina repe, ki se poprek v hektoliter prostornine ene take posode zmaši,
2. število njenih polnitev na dan.

Pod 1 omenjena množina repe in merila dnevne storitvene zmožnosti hidravličnih sokotočnih točil (teskov, preš) uredijo se ukazoma dovprašavši veščake izmed cukrarjev po dogovoru s kralj. ogerskim finančnim ministrom takó, da se v §. 3 te postave postavljena števila čistega donosa podadó.

§. 5.

Petdeset polnitev na dan jemlje se pri odmeri dnevne storitvene zmožnosti ene difuzijske posode za najmanje število.

Ako podjetnik namerja po več nego petdeset polnitev na dan, naj namerjano število v mesečni zglasitvi o delu pové.

Ni v tem, ni v slučaji, kjer se delo na petdeset dnevnih polnitev utesni, ne sme skupno število polnitev v eno baterijo zvezanih difuzijskih posod, ki je privzeto v odmero mesečne poprečnine davka od cukra, za več nego 5 odstotkov prestopati, a če prestopa za več, obsoditi je tehničnega delovodnika v kazen zarad reda od 100 do 1000 goldinarjev.

Vendar je dopuščeno, v tečajih mesečne zglasitvene dobe za nje ostanek napovedati v zadavkanje večje število dnevnih polnil, nego je bilo izprva vzeto. V slučaji take poznejše doglasitve jemlje se v presojevanji, če je morebiti v povprečni odmeri obseženo skupno število polnitev prestopljeno, vsak del mesečne

zglasitvene dobe, kateri je z različnim številom dnevnih polnitev zglašen, posebej v preudarek.

§. 6.

V poizvedbo resničnega števila, kolikokrat se difuzijske posode na dan polnijo, uporabljajo se preizkušena, po ukazilih finančnega ministerstva narejena štela.

Podjetnikova dolžnost je, o svojem trošku dobaviti štela in pa poskrbeti za naprave in priredbe potrebne v njih primerno nameščenje.

Ako bi se finančnemu ministru zdelo potrebno, fabrike repnega cukra, katere plačujejo poprečnino po storitveni zmožnosti difuzijskih posod, podvreči v ozir u na število polnitev le-teh posod, še drugemu prigledu, bodi stalnemu, bodi drugačnemu, to morajo podjetniki poprečnino plačujočih fabrik repnega cukra po razmeru dokončnega davkovnega pripisila, katero koga zadene, skupne stroške tega prigleda za vsako delno dobo v osmih dneh po uradnem priznanilu povrniti, če nočejo zapasti zvršilu (eksekuciji), ter zastrantega pred začetkom delnega razdobja varščino dati.

§. 7.

Tehnični delovnik fabrike ima dolžnost, vsak delovni dan ob šestih zajutra in šestih zvečer stanje (kazanje) rabljenih štel s ciframi in pismeni v uradno prirejen vpisnik vpisati.

Tudi finančni organi naj v tem vpisniku poočitujejo, kako kažejo štela, kadar jih pogledajo.

§. 8.

Ako bi se zapazil kak narušaj ali motež v pravilnem hodu kacega štela (§. 6), ima tehnični fabrike delovodnik dolžnost, o tem precej v dveh enakoglasnih izdatkih poslati naznanilo finančnemu tisto fabriko nadzirajočemu organu, da se poizvedo vzroki naznanjenega narušaja. En primerek naznanila, opravljen s potrdilom vlozbe, vrne se fabriki voditelju, da mu služi v izkaz.

Naznanilo narušaja treba je — predno se odpošlje — polnoglasno v fabriški vpisnik (§. 7) vpisati tako, da pojde pisanje po celi širini vpisnika.

Taki narušaji ali moteži v pravilnem hodu štela, ki niso vpisani na dotičnem mestu vpisnika kakor je tu povedano, štejejo se da niso naznanjeni.

§. 9.

Dokler traja narušaj v pravilnem kazanji štela, sme se sokodavno delo samo tri dni največ nadaljevati. Da se najde število polnitev s pokaženim štelom zvezanih posod, ki za čas narušaja pod poprečnino padajo, vzema se za ta čas v zglasitvi napovedano dnevno število polnitev, a ko bi poprečno dnevno število polnitev, kolikor se jih je res storilo v tekoči zglasitveni dobi do narušaja, bilo večje, tedaj se vzema le-to večje število.

§. 10.

Mesečne zglasitve dela za fabrike repnega cukra, narejene po difuzijskem postopku, katere podpadajo plačevanju poprečnine, morajo obsezati dobo od enega meseca, kateri določa finančno oblastvo prve stopinje prvi in poslednji dan za vsako fabriko posebej.

Določila, pri davku od repnega cukra veljajoča za mesec po pratiki, treba je zmisloma uporabljati na to mesečno dobo.

§. 11.

S koncem vsakega zglasitvenega razdobja (§. 10) ustanavlja se število storjenih polnitev difuzijskih posod po naznambah štela ter se nareja obračun.

Ako je poprečnina, kakoršna se podá po zglasitvi, manja od te, kakoršno dá ta obračun, naj se primanjkljaj, če se podjetniku davek na počak pušča in dana varščina še za-nj zaleže, privzame v ta počak, a kak ostanek ali kadar se podjetniku davek ne pušča na počak, ves primanjkljaj v treh dneh vplača, da ne bode zvršila (eksekucije).

Ako bi pa iznos poprečnine po zglasitvi bil večji, nego ga dá obračun, ne odpisuje ali povračuje se podjetniku nič.

Ali to določilo na nikako stran ne ovira tistega odpisila ali povračila davkovnega, katero je v §. 3, število 4 postave od 27. junija 1878 o davku od repnega cukra (Drž. zak. 1878 št. 71) zagotovljeno za neke narušaje dela.

§. 12.

Kazen od 500 do 10.000 gld. naj se prisoja temu :

1. Kdor pravično kazanje štela (§. 6) nalašč moti, ali
2. kdor narušaja v kakem štelu, naj nastane s kakoršnega koli vzroka, brez odloga ne naznani (§. 8), ali
3. kdor, dokler traja narušaj (motež) štela, zoper prepoved (§. 9) sok dalje dobiva.

§. 13.

Kdor o pravem času ne vpisuje v vpisnik (§. 7), kako kaže štelo, ali kdor kaj neresničnega vpiše v vpisnik, kazni se zarad neizpravnega knjigovodstva z globo 5 do 200 gld.

§. 14.

Ako je pri kaki vpovedi o izvozu cukra, pri katerem se zahteva povračilo davka, posledek uradne poizvedbe cukrovitosti izpod 88 odstotkov, oziroma 92 ali $99\frac{5}{10}$ odstotkov polarizacije ter razlika preseza $\frac{5}{10}$ odstotka, odreka se zarad tega povračilo carine ali potrošnine, oziroma nje višjega odmerka; a če razlika prestopa 1 odstotek, pridruži se tej odreki še tudi kazenski postopek.

§. 15.

Dozdanja zakonita določila o davku od cukra ostanejo v moči, kolikor jih pričujoča postava izrečno ne izpreminja.

§. 16.

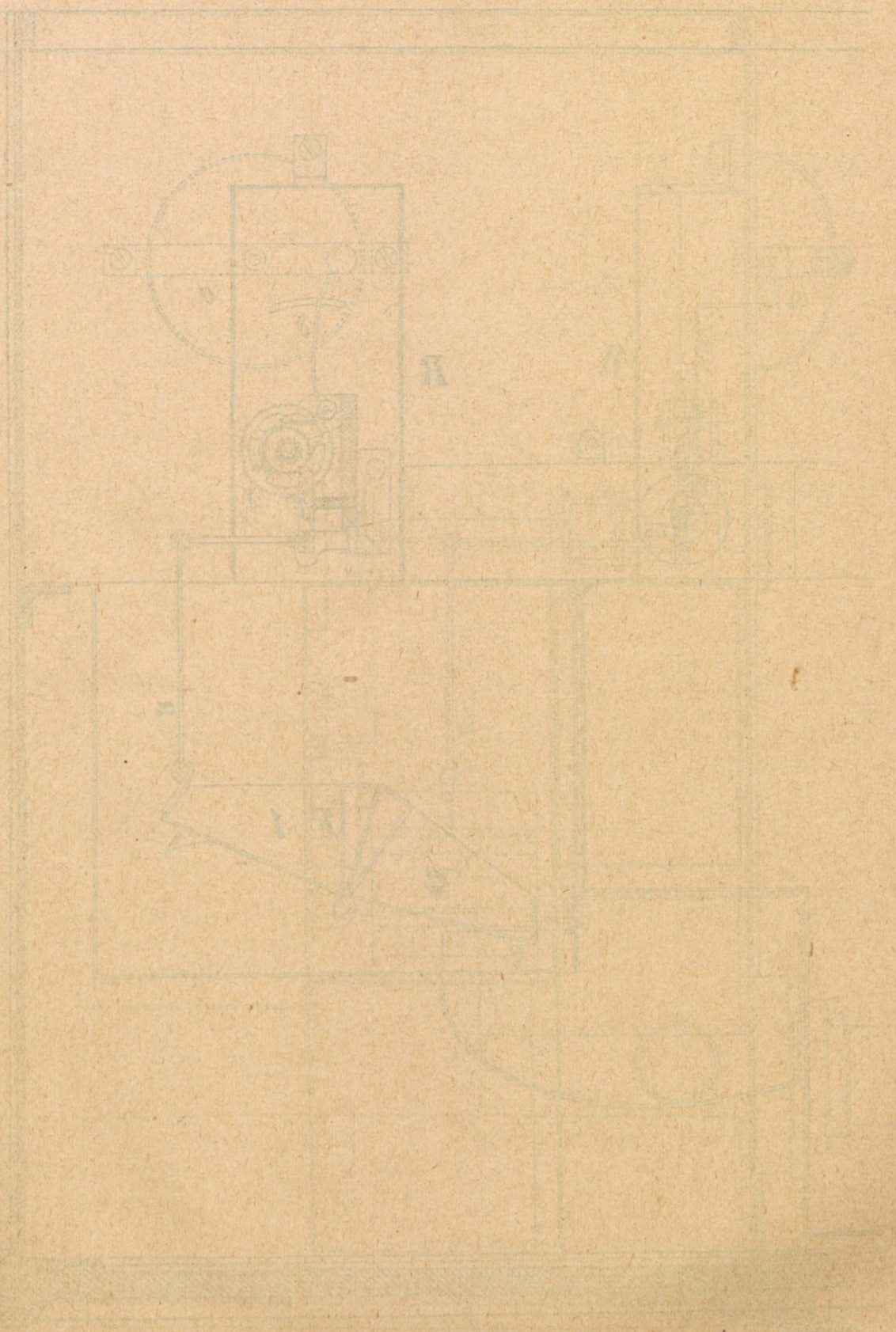
Zvršitev te postave naročena je finančnemu ministru.

Na Dunaji, dne 18. junija 1880.

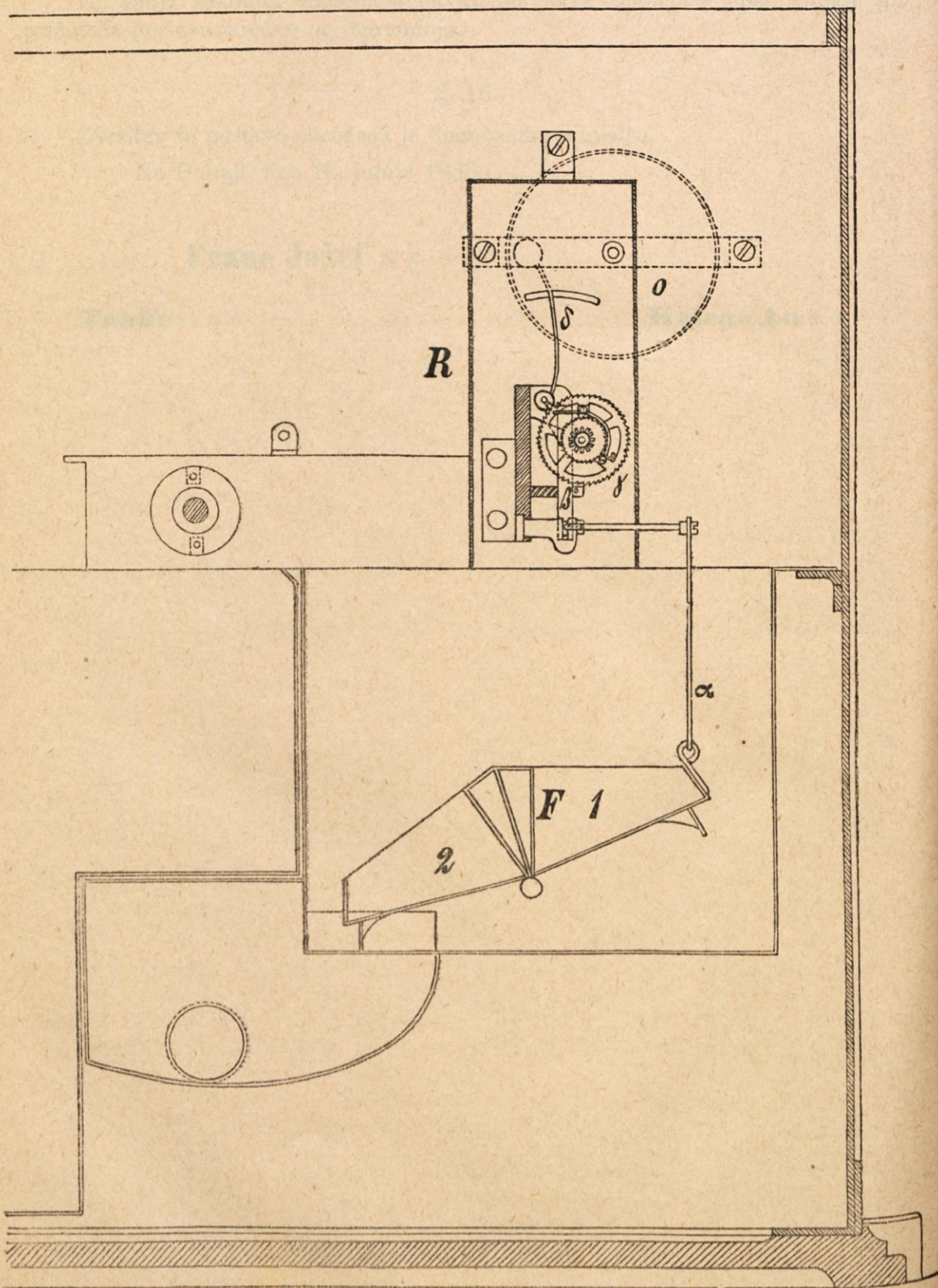
Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Kriegs Au s. r.

Popravljeno zvonilo za Dolainskega

spirito-merski aparat.

